

og hensigtsmæssigt, at der gjøres Noget for at tilveiebringe en saadan lettere Forbindelse med den omtalte østlige Del af Tydsland; men det vilde vistnok være en meget stor Fæls, om man samtidig vilde opgive den Forbindelse, der har udvirket sig med Naturnødvendighed gennem en lang Række af Aar med den vestlige Del af Europa, og som har fundet Sted dels ved Hjælp af Dampskibsforbindelse mellem Korsør og Kiel og dels, efter Statsbaneanlaget over Fyn, gennem Sjælland og Slesvig og ned til Hamborg. Det maa dog vel erindres, at hvor stor Betydning end Berlin har faaet, er derved ingenlunde den Betydning formindret, der tilkommer saadanne Handelspladser som Hamborg, Paris og London, og det vilde dog vistnok være i allerhøjeste Grad urigtigt og ubensigtsmæssigt, om man vilde føre hele vor Forbindelse med den vestlige Verden, der i saa mangfoldige Henseender er knyttet til os, og som det gjælder for os om at have den letteste og hurtigste Forbindelse med, over et Punkt, der ligger saa langt mod Ost som Berlin; thi derved maatte der indtræde meget store Forsinkelser i hele Brevforbindelsen mellem Frankrig, England og Belgien og det skandinaviske Norden. Det undrer mig derfor, at den høitærede Indenrigsminister har fremsat sit Forslag paa en saadan Maade, at den nye Linie, som han tænker sig, og dens Konsekventer og Forskættelse skulde træde i Stedet for en Forbindelse, der nu fra Arilds Tid har været den fastslaaede. Jeg vilde have anset det for langt rigtigere og langt klogere, om man havde betegnet den ny Linie som den, der skulde træde ved Siden af den ældre og virke supplerende og udfyldende. Man maa absolut blinde betænkelig, naar man ser den Maade, hvorpaa den høitærede Indenrigsminister i Motiverne taler om at opgive Dampskibsforbindelsen mellem Korsør og Kiel, og naar han endnu idag ovenikjøbet lægger stærk Vægt paa at faae dette nye Foretagende bragt tilveie saa hurtigt som muligt. Skulde vi dog ikke være lidt mere forsigtige? Er det dog ikke rettest, at vi holde os til det gode gamle Ord, at man ikke skal kaste det skøne Vand bort, førend man har det rene? Vi vide, hvad vi have over Korsør og Kiel, men vi kunne virkelig endnu ikke vide, hvad vi faae over Gjedser. Der klæber ved Gjedser og Gjedserodde noget vist Eventyrligt, man kommer uvilkaarligt til at tænke paa Fantasier, naar man hører disse Navne. Jeg indrømmer, at dette ikke bør komme Sagen til Skade, men vist er det, at vi endnu arbejde meget i Luften med Hensyn til Sammentnytningsleddene for denne Route. Jeg vil bringe den ærede Minister og den ærede Forsamling i Erindring et meget sandt Ord, vi iforgaars hørte af den ærede Minister, nemlig, at det kommer an paa at have en samlet Linie, og at det kun lidt hjælper at have Noget ved hver Ende, naar Sammentnytningsleddet i Midten mangler.

Det staar jo virkelig endnu som overordentlig tvivlsomt, om Tilveiebringelsen af en direkte Forbindelse mellem Gjedser og Berlin vil kunne gennemføres i den nærmeste Tid. Jeg for mit Vedkommende lægger i saa Henseende mindre Vægt paa at tilveiebringe en lige Linie af Jernbanen mellem den nordtyske Kyst ved Warnemünde og Berlin; hos mig spiller det derfor ikke nogen saa stor Rolle, om de gjentagne Planer til nye direkte Linier fra Berlin til Warnemünde, som ere fremkomne, gaa igjennem eller ikke, thi naar man først er ovre paa det nordtyske Fastsland, saa spiller det en forholdsvis mindre Rolle, om man skal gaa en Omvei paa 4—5 Mil eller paa 1½ à 2 Timer, naar det dog vides, at Forbindelsen er der. Jeg lægger imidlertid overordentlig stor Vægt paa, at Dampfærgeforbindelsen mellem den eventuelle nye Banestation Gjedserodde og den nordtyske Kyst er tilstede, og det er for mig i den Grad Hovedpunktet ved hele Sagen, at jeg vil udtale, at, førend bestemt Sikkerhed herfor haves, vilde det være urigtigt at gjøre de store Udgifter og de besværlige Foretagender, som Lovforslaget gaar ud paa. Saa snart der derimod er bragt Sikkerhed tilveie for denne Forbindelse, stiller Forholdet sig ganske anderledes, saa tror jeg, at der er al Opfordring til at gaa energisk fremad med den hele Linie, som den ærede Minister vil skabe, ihvorvel jeg meget vil advare imod at basere hele vor Forbindelse med Omverdenen paa denne Linie alene. Jeg vilde anse det for ubetinget rigtig i alt Fald foreløbig at bevare den tidligere Færdsløbet over Korsør-Kiel, og jeg vilde maasse endog finde det rigtig at bevare den for steds, men saaledes som Sagen i dette Dieblit stiller sig, tror jeg under Omstændighederne det er uforsigtigt at basere altfor meget paa denne nye Tanke, thi der mangler endnu et væsentligt Antal af de Led, som nødvendig maa være tilstede, for at Sagen kan faae sin Betydning. Naar der er opkastet det Spørgsmaal, om det vil være bespiciet at se bort fra Forstærkningsfonden ved Anlægget af en Bane fra Nykjøbing til Gjedserodde, da forekommer det mig, at der ikke godt kan ses rent bort derfra. Det siges saaledes ganske i Almindelighed i Motiverne, at man ikke med nogen Billighed kan forlange, at det Lolland-Falsterke Jernbaneselskab skulde tilveiebringe en saadan Forstærkningsfond. Det veed jeg dog ikke; om Selskabet selv skal stille det, er jo et andet Spørgsmaal. Det stillede det ikke selv forrige Gang, det bragtes tilveie. Nu siger man, ja, det var ogsaa, fordi den Bane, som der dengang var Tale om, havde stor lokal Betydning, og det kunde altsaa ventes, at de lokale Interesser vilde træde til og yde deres Bistand; her derimod er Tale om en Bane, som har en forsvindende lokal Interesse og som væsentlig skal have sin Hovedbetydning derigjennem, at den bliver en Transithane, og altsaa kunne vi